

بیمه کارگران ساختمانی وقالبیافان اقدامی مسرت‌بخش است

رئیس مجلس شورای اسلامی در همایش ملی کارگران ساختمانی کشور در قم با اشاره به تصویب قانون بیمه کارگران ساختمانی و بافندگان فرش در مجلس شورای اسلامی گفت: «خوشحالم که پس از تصویب قانون بیمه کارگران ساختمانی بیش از یک میلیون نفر از این کارگران در سراسر کشور بیمه شده‌اند.» دکتر علی لاریجانی افزود: «منابع سازمان تامین اجتماعی مربوط به کارگران است که از محل این منابع، خدمات بیمه‌های درمانی و بازنشستگی برای کارگران و بیمه‌شدگان فراهم می‌شود.»

یکشنبه ● ۲۹ آذر ۱۳۹۴ ● شماره سی و پنج

۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹

● **مهدی محمدی** ●

● **روزنامه‌نگار** ●

پژوهش جزئی تفکیک‌ناپذیر از برنامه‌ریزی و مدیریت در سازمان‌هاست، سازمان‌هایی که به مدیریت به صورت علمی و دانشگاهی نگاه می‌کنند، پژوهش را نیز بخشی از ضروریات مدیریت می‌دانند، چراکه به وسیله پژوهش می‌توانند وضعیت فعلی و گذشته خود را بررسی و برای آینده خود راهکارهای علمی و عملی پیشنهاد کنند. سازمان تامین اجتماعی با پوشش بیش از ۵۰ درصد جمعیت کشور، از این مهم مستثنا نیست، وضعیت پژوهش در سازمان فراز و نشیب‌های زیادی داشته است. موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی به‌عنوان تنها مرکز پژوهشی سازمان تامین اجتماعی در سال (۱۳۲۱) فعالیت خود را آغاز کرد و توانست در مدت ۱۵ سال به جایگاهی مناسب در عرصه تحقیق و پژوهش در حوزه‌های رفاه و تامین اجتماعی در کشور دست یابد. انتشار منظم فصلنامه تامین اجتماعی، مشارکت فعال در مستندسازی اسناد و مدارک ۵۰ساله سازمان، و پیشبرد پروژه تهیه پیش نویس لایحه ساختار نظام رفاه و تامین اجتماعی کشور، باصداصافحه مستندات پژوهشی و انتشار کتاب‌های متعدد در این عرصه‌ها از مهم‌ترین فعالیت‌های این موسسه محسوب می‌شود. با تعطلی ناگهانی این موسسه خدوم در سال ۱۳۸۸ از سوی مدیرعامل وقت سازمان در دولت دهم، روند تلاش‌های علمی و تحقیقی آن متوقف ماند، اما با استقرار دولت تدبیر و امید در سال ۹۴ و تیم مدیریتی جدید در سازمان تامین اجتماعی، فعالیت‌های این موسسه نیز در اسفندماه ۱۳۹۳ از سر گرفته شد. به بهانه هفته و روز پژوهش، گفت‌وویی با دکتر شهرام غفاری، رئیس موسسه عالی پژوهش، انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید. دکتر غفاری در این گفت‌وگو از سختی‌های شروع دوباره کار موسسه و اولویت‌های پژوهشی آن سخن می‌گوید.

■ با گشایی موسسه عالی پژوهش، چه مشکلات و سختی‌هایی داشت و دارد؟

وقتی در سال ۱۳۸۸، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی از هم پاشید، همه سرمایه‌های انسانی آن از دور هم شدند. جمع کردن دوباره این افراد کار سختی است، زیرا اعتماد این افراد به ما و به مجموعه سازمان تامین اجتماعی تادی از بین رفته و در جاهای دیگری مشغول به کار شده‌اند. مشکل اصلی ما در راناندازی مجدد موسسه همین مسئله است.

■ تقریباً ۹ ماه از آغاز به کار موسسه عالی پژوهش در دوره جدید می‌گذرد. سابقه حضور شما در موسسه کمتر از این زمان است، اما به نظر می‌رسد در این مدت کوتاه، تلاش‌های زیادی برای آغاز فعالیت و نشان دادن خروجی موسسه شده است. برای مثال در آبان ماه سمینار «بیمه‌ها، نظام سلامت و رفاه اجتماعی» و ابر گزار کردید که تجربه گران‌بهای بود. چه موارد دیگری را در دستور کار دارید؟

علاوه بر همایش «بیمه‌ها، نظام سلامت و رفاه اجتماعی»، این هفته هم همایش «آموزش عالی و سیاست‌گذاری رفاه و تامین اجتماعی» بر گزار می‌شود. سلسله سخنرانی‌هایی را نیز در سازمان تامین اجتماعی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی بر گزار کرده و ادامه داده‌ام که

برنامه ششم توسعه یک گام دیگر به جلو برداشت تا پس از عبور از بحث‌های کارشناسی در دولت برای مرحله نهایی به مجلس برود. به گزارش تسنیم، ستاد برنامه ششم پیش‌تر جزئیات لایحه پیشنهادی برنامه ششم توسعه را مصوب کرده و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نیز پیش‌نویس این لایحه را برای تصویب نهایی در اختیار دولت قرار داده است که هم‌اکنون در حال بررسی و نهایی شدن جهت ارائه به مجلس شورای اسلامی است.

جزئیات این لایحه پیشنهادی، مشتمل بر ماده واحده و ۴۵ تبصره، در برخی رسانه‌ها منتشر شده و حالا فرصت مناسبی است تا کارشناسان حوزه‌های مختلف مباحثه‌های گوناگون آن را به بحث و بررسی بگذارند.
اماد میان مواد تبصره‌های این پیش‌نویس تبصره ۲۳ که مربوط به صندوق‌های بازنشستگی و سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی است حاوی مواردی است که می‌توان امیدوار بود با تصویب آن‌ها در برنامه نهایی، که در مجلس رای خواهد گرفت، به ترویج و اجرایی شدن بهتر سیاست‌های اجتماعی منجر شود. از مهم‌ترین موارد مطرح‌شده در این تبصره افزایش پلکانی سن بازنشستگی و ممنوعیت بازنشستگی‌های پیش از موعد است که در سال‌های گذشته سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی را متحمل آسیب و ضررهای زیادی کرده است. تغییراتی که در صورت اجرایی شدن پس از تصویب برنامه ششم می‌تواند برای آینده این صندوق‌ها و سازمان‌ها به‌عنوان نیروی محر که‌ای تقویتی عمل کند. برخی جزئیات تبصره ۲۴ و تعاریفی که مرتبط با برنامه ششم است در این پیش‌نویس به این صورت تقرر شده است.

■ تعاریف و اختصارات:

■ **برنامه ششم:** برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی

موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی ظرفیت و فرصتی ایده‌ال برای کارشناسان و فعالان عرصه رفاه و تامین اجتماعی کشور است

اقدامات مفیدی هستند. علاوه بر این‌ها، نشستی در خصوص تنقیح قوانین داشتیم. بازرگری در قانون تامین اجتماعی نیز در دستور کار است. جلساتی هم در خصوص ماده ۱۸ آیین‌نامه کارگران ساختمانی تشکیل شده است. مورد دیگر، پروژه مدیریت داروهای گران‌قیمت است که تاکنون جلسات زیادی در مورد آن برگزار شده است.

■ رویکرد موسسه به این موضوعات صرفاً رویکردی پژوهشی است؟

خیر. یکی از اقداماتی که در موسسه انجام دادیم، این بود که موضوعات را از حالت پژوهشی محض خارج کردیم و نگذاشتیم همه موضوعات به آن سمت بروند. بخشی از موضوعات را به سمت یادداشت‌های سیاست‌گذاری سوق می‌دهیم. برای این منظور شیوه‌نامه‌ای تنظیم کردیم تا در کنار پژوهش‌ها، به سوالات سازمان در قالب یادداشت‌های سیاست‌گذاری جواب‌فوری بدهیم. برای این منظور افراد خبره را شناسایی می‌کنیم، مسئله را برای آن‌ها مطرح می‌کنیم و آن‌ها در خواست می‌کنیم با استفاده از تجارب غنی خود به سوالات ما پاسخ دهند و بگویند که سازمان در بر خورد با مسئله و مشکلی مشخص چه رویکردی داشته باشد. اسم این کار را policy note گذاشته‌ایم و شیوه‌نامه این کار را هم آماده کرده‌ایم.

■ با توجه به اهمیت سرمایه‌های انسانی موسسه، چارت

پژوهشی

66

در موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی موضوعات را از حالت پژوهشی محض خارج کردیم و بخشی از موضوعات را به سمت یادداشت‌های سیاست‌گذاری سوق داده داده‌ایم. در کنار پژوهش‌ها، از کارشناسان خبره هم دعوت به عمل آورده‌ایم تا از تجارب غنی آنها استفاده کنیم.

بازنشستگی پیش از موعد اکیدامنوع!

پیش‌نویس لایحه پیشنهادی برنامه ششم توسعه در اختیار دولت قرار گرفت

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۵-۱۳۹۹)
■ **دستگاه‌های اجرایی:** دستگاه‌های اجرایی موضوع بند «ب» قانون برگزاری مناقصات-مصوب ۱۳۸۳
■ **سازمان:** سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
■ **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
■ **سند توسعه:** مجموعه‌ای مشتمل بر اهداف کلی، اهداف کمی، راهبردها، راهکارها و سیاست‌ها، الزامات اساسی و منابع مورد نیاز آن‌ها که به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.
■ **واحد عملیاتی:** آن دسته از واحدهای سازمانی دستگاه‌های اجرایی که تولید، تامین و ارائه محصول و خدمات اصلی و نهایی دستگاه اجرایی را بر عهده دارند؛ نظیر مدارس، بیمارستان‌ها، ورزشگاه‌ها و...
■ **تبصره ۲۴ مربوط به صندوق‌ها و سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی**
به منظور جلوگیری از بروز بحران و کنترل و کاهش مشکلات صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی، دولت مکلف است اقدامات ذیل را در طول برنامه ششم توسعه به اجرا درآورد:
۱. افزایش تدریجی سن و سابقه خدمت لازم برای مشمولین تمام صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی از سال اول برنامه هر سال

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: «خوشحالم که پس از تصویب قانون بیمه کارگران ساختمانی بیش از یک میلیون نفر از این کارگران در سراسر کشور بیمه شده‌اند.» دکتر علی لاریجانی افزود: «منابع سازمان تامین اجتماعی مربوط به کارگران است که از محل این منابع، خدمات بیمه‌های درمانی و بازنشستگی برای کارگران و بیمه‌شدگان فراهم می‌شود.»

تکثیر

خبرها ونظرهای تأمین اجتماعی

تکثیر | ۰۳

● **یادداشت یک** ●

● **علیرضا محجوب** ●

آبرفته را به جوی بازگردانید

موضوع بدهی‌های نهاد دولت به سازمان تامین اجتماعی از منظرهای مختلف قابل‌بحث و بررسی است. همه می‌دانیم دولت‌های مختلف طی سال‌های خدمت خود –البته در مواردی هم به‌رغم تمایل به حمایت از نظام بیمه اجتماعی – نه تنها نتوانستند باری از دوش سازمان تامین اجتماعی به‌عنوان تکیه‌گاه میلیون‌ها بیمه‌شده و بازنشسته بردارند، بلکه در مواردی با مجموعه اقدامات و سیاست‌های خود این سازمان را دچار آسیب‌های جدی کردند و مشکلاتی را موجب شدند که هرروز که می‌گذرد ابعاد آن جدی‌تر عیان می‌شود. البته به‌طور مشخص نمی‌توان دولت خاصی را متهم کرد که تعهدات خود را در قبال این سازمان انجام نداده است بلکه من اعتقاد دارم مجموعه دولت‌ها در گذر زمان به‌واسطه پرداخت نکردن تعهدات خود در قبال سازمان، موجب مشکلات مالی جدی این سازمان شده‌اند که تبعات آن هم به‌صورت غیرمستقیم بر کارگران و بازنشستگان تاثیر گذاشته است. جایگاه سازمان تامین اجتماعی و نحوه عملکرد آن مطابق با احکام و اصول قانونی است و اگر هم چالشی در مورد نحوه خدمت‌رسانی این سازمان وجود داشته باشد، چنین مسئله‌ای نافی حمایت کارگران و بازنشستگان از استقلال و توان مالی این سازمان نیست. امروز این سازمان که زمانی صندوق پولداری تصور می‌شد حتی در انجام تعهدات جاری خود هم در مواردی دچار مشکل شده است. دلیل و مسئولیت چنین وضعیتی از یک سو متوجه شرایط اقتصادی کلان کشور و از سویی هم بر عهده مجموعه دولت‌هایی است که از گذشته در پرداخت تعهدات خود در قبال این سازمان کوتاهی کرده‌اند. در همین دو دولت قبلی شاهد بودیم که به‌سبب اهداف و اغراضی خاص، گروه‌هایی به جمع افراد تحت پوشش این سازمان اضافه شدند بدون اینکه منابع مالی مطمئنی برای تامین و پرداخت حق بیمه آن‌ها تعریف شود. به این ترتیب حتی برخی برآوردها نشان می‌دهد میزان دیون موقوفه دولت به سازمان تامین اجتماعی تا پایان سال ۱۳۹۵ به بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان برسد و ضروری است دولت و برنامه‌ریزان کشور با توجه ویژه به این مسئله و جهت جلوگیری از بحران‌های اجتماعی و اقتصادی شدیدتر در کشور، در اسرع وقت چاره‌ای بیندیشند و آب رفته را دوباره به جوی بازگردانند. بر همین اساس نمایندگان مجلس شورای اسلامی طرحی ویژه در دستور کار دارند که امیدواریم به تصویب برسد. بررسی‌ها نشان می‌دهد اگر مطالبات سازمان تامین اجتماعی ظرف همین چند سال پرداخت نشود، تحت هیچ شرایطی در آینده قدرت پرداخت و با جبران چنین حجم بالایی از پول وجود نخواهد داشت. این طرح شامل راهکارهایی برای پرداخت بدهی‌های سازمان تامین اجتماعی است. همه ما می‌دانیم که سازمان تامین اجتماعی با وجود آنکه هنوز تنها سازمان بیمه اجتماعی و بازنشستگی کشور است، که بدون استفاده از منابع دولتی قادر به پرداخت تعهدات خود است، در پرداخت حقوق بازنشستگان و مستمری‌گیران خود با چه دشواری‌هایی روبرو است. متعقد این سازمان به‌خصوص در دوره مدیریت فعلی خود از هیچ کوششی برای ارائه خدمت به افراد ذی‌نفع فروگذار نمی‌کند اما این باور نیز وجود دارد که منابع و توانمندی‌های مدیران و بدنه سازمان هم حد مشخصی دارد. وضعیت به گونه‌ای است که سازمان تامین اجتماعی به‌رغم منابع قابل‌توجهی که دارد اما در اختیارش نیست، به‌انجام برای انجام تعهدات خود در قبال بازنشستگان تسهیلات بانکی گرفته و نمی‌تواند بیش از این با سبلی صورت خود را سرخ نگه دارد. در منطق به دور است که چنین سازمانی با ظرفیت‌های فراوان مالی، در تامین و پرداخت هزینه درمان مشترکان خود تحت‌فشار قرار بگیرد یا روزی برسد که مستمری‌های بازنشستگان را با تاخیر پرداخت کند. مبلغ بدهی انباشته نهاد دولت به این سازمان با عائله پر شمار و چندین میلیونی، که مربوط به سال‌های قبل است، متأسفانه روزبه‌روز بیشتر می‌شود و پرداخت آن هم دشوارتر، به همین جهت نمایندگان مجلس شورای اسلامی در طرح پیش‌گفته منابعی ده‌گانه را مشخص کرده‌اند تا نهاد دولت بتواند مطالبات سازمان تامین اجتماعی را پرداخت کند. یکی از پیشنهادهای این طرح آن است که به‌د سازمان تامین اجتماعی این اختیار داده شود که از جانب دولت نفقت بفرودشو و مطالبات خود را از محل درآمد آن اخذ کند. به‌طوریکه که قانون این اختیار را به سازمان تامین اجتماعی داده، چنانچه کارفرمایان بدهی‌های خود را پرداخت نکنند، مطالبات خود را از محل فروش اموال آن‌ها وصول کند، حتی می‌توان به چنین الزامی در مورد بدهی‌های بیمه‌ای نهاد دولت هم اندیشید. فراموش نکنیم بدهی‌های دولت به سازمان تامین اجتماعی با روال فعلی تا پایان سال ۹۵ معادل کل بودجه عمومی کشور خواهد بود که این زنگ خطری جدی برای این سازمان و همچنین دولت است.

رئیس فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی

تصویر هیئت دولت، مجلس و تایید شورای نگهبان نهایی نیست و احتمال تغییر برخی از بندها و تبصره‌های این لایحه پیشنهادی در فرآیند بررسی در هیئت دولت و مجلس وجود دارد.